

NOTA INFORMATIVĂ

La proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(cadrul conex la legea cu privire la actele de stare civilă)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (cadrul conex la legea cu privire la actele de stare civilă) a fost elaborat de Ministerul Justiției, cu suportul Agenției Servicii Publice.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea prezentului proiect de act normativ este condiționată de promovarea unei noi legi cu privire la actele de stare civilă, care are drept finalitate modernizarea serviciilor publice de înregistrare de stat a faptelor și evenimentelor de stare civilă și de emitere a documentelor de stare civilă. Astfel, datorită faptului că prin noile reglementări se creează un cadru legal nou și se promovează utilizarea la maxim a sistemelor informaționale în acest domeniu, inclusiv trecerea de la actele de stare civilă pe suport electronic, la cele digitale, este necesar a fi ajustat și cadrul conex al acesteia.

Proiectul urmărește crearea conexiunii dintre lega-cadru, menționată supra și actele normative conexe domeniului reglementat, pentru a facilita implementarea noilor prevederi ale legii cu privire la actele de stare civilă.

3. Principalele prevederi ale proiectului

Proiectul de act normativ presupune modificarea a 6 acte normative conexe cu Legea cu privire la actele de stare civilă.

Unul din actele normative ce urmează a fi modificat este **Codul familiei nr. 1316/2000**, care conține norme referitoare la înregistrarea și desfacerea căsătoriei, precum și la schimbarea numelui și/sau a prenumelui. Astfel, prin proiect se face o claritate referitor la autoritățile abilitate ce urmează a înregistra și desface căsătorii, precum și etapele ce trebuie urmate de viitorii soți/soții în procesul de înregistrare a evenimentului dorit.

Totodată, în tot cuprinsul codului termenul de „încheiere a căsătoriei” se substituie cu termenul de „înregistrare a căsătoriei”, dat fiind faptul că dispar unii pași existenți la moment pentru a putea înregistra căsătoria. Astfel, prin proiect se exclude declarația de căsătorie. Etapa inițială va fi marcată de depunerea cererii de înregistrare a căsătoriei, acțiune ce ca putea fi realizată la orice autoritate abilitată să înregistreze căsătoria, atât în format electronic, cât și pe suport pe hârtie.

Proiectul include mai multe modificări în domeniul nulității căsătoriei și vine cu o redacție nouă pentru secțiunea respectivă. Necesitatea acestor modificări derivă din faptul că de-a lungul timpului prevederile existente au creat mai multe situații problematice, fapt care a dus la imposibilitatea de oferi o soluție practică situațiilor juridice existente. Totodată, prin proiect se introduce un articol nou,

care va reglementa termenul de prescripție pentru invocarea unor temeuri particulare de nulitate. Prin introducerea normelor respective se urmărește scopul de a oferi o claritate în partea respectivă, fiindcă se atestă o incertitudine legislativă la moment în acest sens.

Proiectul intervine cu modificări la **Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003**. Astfel, se propun completări la art. 192, 281, 285, prin oferirea posibilității ca instanța de judecată să constate nașterea unei persoane de către o anumită femeie. La moment, la subiectul dat nu este o practică uniformă, iar pentru a exclude orice dubiu în acest sens, au fost propuse completările date.

Totodată, se propune expunerea în redacție nouă a capitolului XXXIII, ce se referă la constatarea inexactităților în actele de stare civilă. Modificarea dată este impusă de noua lege cu privire la actele stare civilă, care oferă o nouă viziune asupra faptelor și evenimentelor de stare civilă. În același timp, prin proiect se oferă o claritate referitor la conținutul cererii și la actele necesare a fi anexate la cererea de constatare a inexactităților în actele de stare civilă.

Prin proiect se aduc unele modificări **Legii nr. 246/2018 privind procedura notarială**, prin care se oferă posibilitatea notarilor de a înregistra căsătorii, ei la moment având prerogativa doar de a desface căsătoriile, nu și a le înregistra. Astfel, odată cu intrarea în vigoare a noii legi cu privire la actele de stare civilă, notarii vor fi împuterniciți să înregistreze atât căsătorii, cât și divorțuri, în corespundere cu noua Lege cu privire la actele de stare civilă. Prin înregistrare se are în vedere că notarii, nu vor mai emite încheieri de desfacere a căsătoriei, ci vor efectua înregistrarea respectivă direct în Sistemul informațional „Acte de stare civilă”, nefiind necesară deplasarea ulterioară a persoanei la Agenția Servicii Publice pentru înregistrarea divorțului. Procedura dată, va fi similară și pentru înregistrarea căsătoriei. Notarii având rolul de autoritate abilitată, urmează să înregistreze direct căsătoria în sistemul informațional menționat, în conformitate cu procedura prevăzută de legea cu privire la actele de stare civilă, fără a fi necesară deplasarea persoanei la alte autorități, instituții.

Prin proiectul dat, se aduc modificări **Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală**, **Legii nr. 242/2010 cu privire la taxele consulare**, **Legii taxei de stat nr. 213/2023**, pentru aducerea acestora în concordanță și la realitățile noii legi cu privire la actele de stare civilă.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli financiare de la bugetul de stat.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Adoptarea prezentului proiect de act normativ nu va necesita operarea unor modificări în cuprinsul altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii de modificare a unor acte normative (cadrul conex la legea cu privire la actele de stare civilă) a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul

Transparența decizională, directoriul Proiecte de acte normative remise spre coordonare, precum și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.

Secretar de stat

/semnat electronic/

Stanislav COPEȚCHI